

18.03.2024.

KANTONALNI SUD U TUZLI

TUŽILAC: Udruženje građana „Ne diskriminacija, ne mobing“, Mustafe Hukića 33, 75000 Tuzla, koje zastupa Boraković Emir, predsjednik udruženja

TUŽENI: Tuzlanski Kanton, Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, Turalibehova bb, 75000, Tuzla

Tužilac blagovremeno, Kantonalnom sudu u Tuzli podnosi:

TUŽBU

Protiv Rješenja Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona broj 08-03-03.2-3-9/24 od 13.02.2024.g. (zaprimljeno 21.02.2024.g.)

OBRAZLOŽENJE

Tužilac je 06.12.2023.g. Ministarstvu unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona uputio zahtjev za pristup informacijama, te tražio informacije o tome da li je ovaj organ sklapao ugovore o zakupu prostora sa fizičkim ili pravnim licima, koji su pravni osnovi na osnovu kojih su se sklapali ugovori, te je tražio dostavu kopija ugovora o zakupu.

Dokaz: Kopija zahtjeva za pristup informacijama i dokaz o predaji poštanske pošiljke od 06.12.2023.g.

Postupajući po zahtjevu, Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona donijelo je Rješenje broj 08-01-03.2-3-945/23 od 05.01.2024.g. kojim je tužilac obavješten da zahtjev ne može biti obrađen iz razloga što ne sadrži valjan dokaz o postojanju svrhe i pravnog osnova za korištenje ličnog podatka, te da će se preinačeni zahtjev smatrati novim zahtjevom. U obrazloženju rješenja navedeno je da je zahtjev podnesen u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama FBiH, te je isti ispitan u skladu sa članom 11. stav 3. istog Zakona s obzirom da podaci koji se traže zahtjevom sadrže lične podatke koji se odnose na fizička lica, te se u skladu sa članom 54. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH odredbe ovog zakona uzimaju u obzir prilikom primjene Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH, kao odredbe lex specialis u odnosu na odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH.

Dokaz: Kopija rješenja broj 08-01-03.2-3-945/23 od 05.01.2024.g.

Nezadovoljan navedenim Rješenjem, tužilac je izjavio žalbu zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi je tužilac isticao da se u konkretnom slučaju radi o opravdanom javnom interesu za pristup informacijama, da građani imaju pravo da znaju na koji način se troši njihov novac, da u skladu sa članom 9. Zakona o slobodi pristupa informacijama nadležni organ saopštava traženu informaciju bez obzira na navedene izuzetke jer je način utroška budžetskih sredstava uvijek bio, i uvijek će biti opravdan javni interes. U žalbi je tužilac naveo da ga ne interesuju podaci poput matičnih brojeva građana, datuma rođenja, transakcijskih računa i sl, već ga interesuje na koji način i u skladu sa kojim zakonskim odredbama se troši novac građana.

Dokaz: Kopija žalbe od 19.01.2024.g.

Postupajući po žalbi, tuženi je donio Rješenje broj 08-03-03.2-3-9/24 od 13.02.2024.g., koje tužilac pobija ovom tužbom, a kojim je žalba odbijena kao neosnovana. U obrazloženju pobijanog rješenja navedeno je da drugostepeni organ nalazi da je prvostepeni organ prilikom donošenja rješenja pravilno utvrdio shodno doredbama člana 17. stav 2 i 3. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH da žalitelj u okviru podnesenog

zahtjeva nije dostavio dokaze iz kojih proizilazi pravni osnov tj. pravni interes za dostavljanje traženih podataka, te je propustio navesti u svom zahtjevu svrhu kao razlog za pristup traženim informacijama, obzirom da traženi podaci sadrže i lične podatke fizičkih i pravnih lica, a što je bio u obavezi shodno odredbama člana 54, u vezi sa članom 17. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH. U pobijanom rješenju se navodi i da se trećoj strani lični podaci mogu dostaviti na osnovu pismenog zahtjeva treće strane ali samo ukoliko je to potrebno da bi se obavili poslovi u okviru zakonom utvrđene nadležnosti ili ostvarili zakoniti interesi treće strane, te ukoliko pismeni zahtjev sadrži svrhu i pravni osnov za korištenje traženih ličnih podataka, međutim, žalitelj ni u zahtjevu, ni u žalbi nije naveo bilo koju konkretnu činjenicu iz koje proizilazi da su traženi podaci potrebni da bi se obavili poslovi u okviru zakonom utvrđene nadležnosti ili ostvarili zakoniti interesi treće strane. Zaključak drugostepenog organa je da je prvostepeni organ pravilno utvrdio da je podneseni zahtjev imao formalni nedostatak zbog čega, suprotno navodima iz žalbe, prvostepeni organ nije odbio pristup traženim informacijama, nego je uputio žalitelja da preinači svoj zahtjev na način kako je to navedeno u pobijanom rješenju, kako bi se po istom moglo postupiti.

Dokaz: Kopija rješenje broj 08-03-03.2-3-9/24 od 13.02.2024.g.

Tužilac smatra da je u pobijanom Rješenju pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, da se nije vodilo računa o pravilima postupka, te da su pogrešno primjenjeni materijalni propisi. Takođe, tužilac smatra da mu je pobijanim Rješenjem povrijeđeno pravo na pristup informacijama koje je garantovano Ustavom Bosne i Hercegovine i članom 10. Evropske konvencije o ljudskim pravima.

Tužilac ističe da je drugostepeni organ u pobijanom rješenju propustio da utvrdi da je u prvostepenom postupku donesena odluka koja je suprotna kako odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH, tako i odredbama Zakona o upravnom postupku FBiH, koji se supsidijarno primjenjuje, te da je tuženi organ propustio da utvrdi da se u prvostepenom postupku **nije vodilo računa o pravilima postupka koja bi bila od uticaja na rješenje stvari**

Tužilac smatra da prvostepeni organ nije pravilno primjenio odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH, jer je zahtjev za pristup informacijama pogrešno kvalifikovao kao zahtjev za pristup ličnim informacijama u skladu sa članom 11. stav 3. Zakona, te donio odluku da se po zahtjevu ne može postupiti jer isti ne sadrži svrhu i pravni osnov za korištenje ličnih podataka u smislu odredaba Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH.

U članu 14. stav 1. Zakona propisano je postupanje javnog organa nakon prijema zahtjeva, a koje se ogleda u tome da nakon prijema zahtjeva za pristup informaciji nadležni javni organ preduzima sve potrebne radnje da pribavi traženu informaciju i razmatra sve činjenice i okolnosti od značaja za rješavanje zahtjeva. U konkretnom slučaju, činjenica je da je tužilac zahtijevao pristup ugovorima o zakupu prostora koje je Ministarstvo zaključivalo sa fizičkim i/ili pravnim licima, te pravnom osnovu za zaključivanje ovih ugovora. Iz navedenog je jasno da je tražen pristup „klasičnim“ informacijama koje su u posjedu i pod kontrolom javnog organa i koje ne predstavljaju lične informacije u smislu člana 3. stav 1. tačka 4. Zakona. (lična informacija - svaka informacija koja se odnosi na fizičko lice koje se može neposredno ili posredno identificirati činjenicama, naročito uključujući: identifikacioni broj, fizički, mentalni, ekonomski, etnički, vjerski, kulturni ili socijalni identitet tog lica)

Tužilac je svjestan mogućnosti da tražene informacije mogu u sebi da sadrže i nečije lične informacije, međutim, u tom slučaju, javni organ ima mogućnost da eventualno primjeni član 10. Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH, a ne da zahtjev u startu pogrešno okvalifikuje kao zahtjev za pristup ličnim informacijama, samo zbog okolnosti da traženi ugovori o zakupu eventualno sadrže određene lične informacije.

Tuženi, drugostepeni organ nije primjetio da je prvostepeni organ na konkretni slučaj primjenjivao član 11. stav 3. Zakona, te da se radi o pogrešnoj primjeni materijalnog prava jer se ovaj član i stav Zakona primjenjuju samo ako se zahtjev odnosi na pristup ličnoj informaciji podnosioca zahtjeva. To znači da zahtjev za pristup nečijoj ličnoj informaciji ne može podnijeti bilo koje lice, nego samo lice na koje se ta lična informacija odnosi, te eventualno, njegov zakonski zastupnik ili lice koje on pisano ovlasti. Tuženi organ takođe nije konstatovao zaključak u prvostepenom Rješenju da predmetni zahtjev ne može biti

obrađen zbog odsutnosti formalnih uslova utvrđenih u članu 11. stav 2. Zakona, zbog čega se prvostepeni organ pozvao na član 12. Zakona, a što je pogrešno jer je evidentno da zahtjev za pristup informacijama sadrži sve elemente predviđene članom 11. stav 2. Zakona (sastavljen je u pisanoj formi, napisan na bosanskom jeziku, daje dovoljno podataka o prirodi i sadržaju informacije, te sadrži naziv i adresu podnosioca zahtjeva).

Tuženi koji je drugostepeni organ uopšte nije utvrdio ove procesne nedostatke prvostepenog rješenja, zbog čega tužilac smatra da je u pobijanom Rješenju prekršeno Načelo ocjene dokaza iz člana 9. Zakona o upravnom postupku FBiH, jer tuženi nije savjesno i brižljivo ocijenio svaki dokaz posebno i sve dokaze zajedno, kao i Načelo materijalne istine iz člana 7. istog Zakona, kojim je proklamovano da se u postupku mora utvrditi **pravo stanje stvari** i u tom cilju moraju se utvrditi **sve činjenice koje su od važnosti** za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja.

Tužilac posebno ističe da se poseban upravni postupak pristupa informacijama uređuje odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH, koji je *lex specialis* i čije odredbe imaju primat u odnosu na odredbe drugih propisa. Nesporno je da se i odredbe Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH uzimaju u obzir prilikom primjene Zakona o slobodi pristupa informacijama, međutim uzimanje u obzir ne podrazumijeva isključenje odredaba Zakona o slobodi pristupa informacijama, a što se u pobijanim rješenjima dogodilo.

U prvostepenom Rješenju organ se pozvao na član 17. stav 2 i 3. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH, te isticao da je tužilac u svojstvu trećeg lica podnosio zahtjev za pristup ličnim podacima lica koja su zaključivala ugovore o zakupu sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, što nije tačno. Zbog ove pogrešne konstatacije i generalno pogrešne kvalifikacije zahtjeva, tužiocu se u oba postupka nametala obaveza da dokazuje svrhu i pravni osnov za korištenje ličnih podataka iako nije tražio ničije lične podatke.

S druge strane, tuženi organ zanemario je da je tužilac u žalbi naveo svrhu zbog koje je tražio pristup ugovorima. Tužilac koji je udruženje građana naveo je da se u konkretnom slučaju radi o opravdanom javnom interesu za pristup informacijama, te da građani imaju pravo da znaju na koji način se troši njihov novac. Takođe, tužilac je naveo da ga ne interesuju podaci poput matičnih brojeva, datuma rođenja, transakcijskih računa i sl., već ga interesuje na koji način i u skladu sa kojim zakonskim odredbama se troši naš novac.

Iz svega navedenog proizilazi da su u prvostepenom Rješenju grubo povrijeđene odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama koje se odnose na postupak, te je povrijeđeno načelo zakonitosti iz Zakona o upravnom postupku FBiH koji se supsidijarno primjenjuje uz Zakon o slobodi pristupa informacijama. Načelom zakonitosti predviđeno je da su organi uprave i institucije koje imaju javna ovlaštenja, kada postupaju u upravnim stvarima, dužni te stvari da rješavaju na osnovu zakona i drugih propisa, kao i opštih akata institucija koje imaju javna ovlaštenja i koje one donose na osnovu javnih ovlaštenja.

U postupku koji je prethodio pobijanom Rješenju nije postupano po pravilima postupka, činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno, te je iz utvrđenih činjenica izveden nepravilan zaključak u pogledu činjeničnog stanja, dok u pobijanom Rješenju Zakon o upravnom postupku FBiH i Zakon o slobodi pristupa informacijama FBiH nisu pravilno primjenjeni.

Tuženi organ prekršio je član 1. Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH, koji propisuje da je cilj zakona da ustanovi da informacije pod kontrolom javnog organa predstavljaju javno dobro od vrijednosti i da javni pristup ovim informacijama promoviše veću transparentnost i odgovornost tih javnih organa, te da su ove informacije neophodne za demokratski proces kao i da se ustanovi da svako lice ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa javnim interesom, te da javni organi imaju odgovarajuću obavezu da objave informacije.

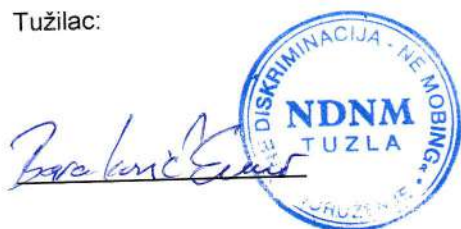
Tužilac smatra da mu je osporenim rješenjem povrijeđeno pravo na pristup informacijama koje je sadržano u članu II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i u članu 10. Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama. Tužilac se poziva na predmet Evropskog suda za ljudska prava broj 18030/11 Mađarski helsinški komitet protiv Mađarske od 08.11.2016.g., u kojem je kao ključno pitanje razmatrano da li se član 10. Evropske konvencije može tumačiti tako da garantuje nevladinim organizacijama pravo pristupa

informacijama koje su pod kontrolom javne vlasti, te je Evropski sud zauzeo stav da „Zbog dužnosti i odgovornosti svojstvenih ostvarivanju slobode izražavanja, novinari podliježu zaštiti koju pruža član 10. u vezi sa izvještavanjem o pitanjima od javnog interesa, pod uslovom da djeluju u dobroj vjeri kako bi pružili tačne i pouzdane informacije, u skladu sa novinarskom etikom“. Sud zaključuje da bi se „Ista razmatranja primjenjivala na NVO koja preuzima funkciju društvenog čuvara“ (čl. 159 Presude Mađarski helsinški komitet protiv Mađarske broj 18030/11).

Zbog svega navedenog, tužilac predlaže da Kantonalni sud u Tuzli postupajući po ovoj tužbi istu usvoji, poništi Rješenje Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona broj 08-03-03.2-3-9/24 od 13.02.2024.g. i riješi upravnu stvar u skladu sa članom 36. stav 3. Zakona o upravnim sporovima FBiH.

Istovremeno tužilac predlaže da Sud presudom obaveže tuženog da snosi troškove upravnog spora, troškove takse na tužbu i na presudu u ovom upravnom sporu, a u smislu člana 55. Zakona o upravnim sporovima FBiH, u vezi sa članovima 386. i 396. Zakona o parničnom postupku FBiH. Tužiocu je poznato da kantonalni sudovi u brojnim presudama zauzimaju stav će se o troškovima spora odlučiti kada se konačno odluči o zahtjevu stranke u upravnom postupku, odnosno ako organ usvoji zahtjev stranke, međutim tužilac smatra da to nije pravično imajući u vidu okolnosti u konkretnom slučaju. Tužilac smatra da se postupak kojim se određuje iznos troškova postupka mora sagledavati kao nastavak parnice o glavnom pitanju i u skladu s tim, kao dio "utvrđivanja građanskih prava i obaveza" (vidi Evropski sud za ljudska prava, Robins protiv Ujedinjenog Kraljevstva, presuda od 23. septembra 1997. godine, stav 29).

Tužilac:

Prilozi:

1. Kopija Rješenja kojim je odobren upis lica ovlaštenog za zastupanje i predstavljanje Udruženja „Ne diskriminacija, ne mobbing“ Tuzla
2. Kopija zahtjeva za pristup informacijama i dokaz o predaji poštanske pošiljke od 06.12.2023.g.
3. Kopija rješenja broj 08-01-03.2-3-945/23 od 05.01.2024.g.
4. Kopija žalbe od 19.01.2024.g.
5. Kopija rješenja broj 08-03-03.2-3-9/24 od 13.02.2024.g.